Verohallinto
PL 10
00052 VERO

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Eduskunta
Valtionvarainvaliokunta
Verojaosto

10.11.2021

HALLITUKSEN ESITYS 211/2021 vp KORKOVÄHENNYSOIKEUDEN RAJOITTAMISTA KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN MUUTTAMISESTA

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys elinkeinoverolain 18 a ja b §:ien muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain korkovähennysrajoitussäännöksiä. Muutokset koskevat tasevertailuun perustuvaa poikkeusta ja infrastruktuurihankkeita koskevaa poikkeusta. Lisäksi ehdotetaan säännöksiä, jotka koskevat tulolähdejaon poistamisen johdosta käyttämättä jääneitä muun toiminnan tulolähteen vähentämättä jääneitä nettokorkomenoja. Esitämme pyydettynä asiantuntijalausuntona kunnioittavasti seuraavaa.

Yleistä

Ehdotetun sääntelyn tavoitteena on rajoittaa mahdollisuuksia siirtää tuloa Suomen verotusvallan ulkopuolelle hyödyntämällä korkorajoitussääntelyn tasevertailuun perustuvaa poikkeusta pääomasijoitus- ja muissa vastaavissa rakenteissa. Lisäksi tavoitteena on, että korkovähennysrajoitussäännöstä ei jatkossa sovellettaisi niin sanottuihin julkisiin infrastruktuuriyhteisöihin, jotta korkorajoituksen soveltumisesta mahdollisesti aiheutuva verorasitus ei kohdistuisi yhteiskunnallisesti tärkeiden verovaroin rahoitettujen infrastruktuurihankkeiden toteuttamiseen. Tavoitteena on myös mahdollistaa ennen tulolähdejaon poistamista tuloverolain mukaisen muun toiminnan tulolähteessä vähentämättä jääneiden nettokorkomenojen vähentäminen elinkeinotoiminnan tulolähteessä samalla tavalla kuin se olisi ollut mahdollista muun toiminnan tulolähteen sisällä ennen tulolähdejaon poistamista. Ehdotettujen muutosten taustalla olevia tavoitteita voidaan pitää hyvinä ja tarkoituksenmukaisina. Verohallinto pitää esitettyjä muutoksia lähtökohdiltaan hyvinä ja toimeenpanokelpoisina sekä jäljempänä todetulla tavoin osittain tavoitteita toteuttavana. Verohallinto tuo myös esille, että säännösmuutokset tekevät korkovähennysoikeuden rajoittamista koskevasta sääntelystä aiempaa monimutkaisemman kokonaisuuden, joka on omiaan lisäämään sekä verovelvollisten että Verohallinnon hallinnollista taakkaa.

Julkisia infrastruktuuriyhteisöjä ja -hankkeita koskeva poikkeus

Hallituksen esityksen mukaisesti elinkeinoverolakia on tarkoitus täsmentää siten, että korkovähennysoikeuden rajoittamista koskevan sääntelyn soveltamisalan ulkopuolella olisivat pitkän aikavälin infrastruktuurihankkeiden lisäksi julkiset infrastruktuuriyhteisöt. Säännösten ehdotettua soveltamisalaa ja muotoilua voidaan pitää selkeänä ja riittävän tarkkarajaisena sekä luonnoksessa esitettyä tavoitetta turvaavana, vaikka toisaalta ehdotettu muutos lisää omalta osaltaan sääntelykokonaisuuden monimutkaisuutta.

Aiempien vuosien vähennyskelvottomat muun toiminnan tulolähteen nettokorkomenot

Korkovähennysrajoitusta koskevaan sääntelyyn ehdotetaan muutosta myös siten, että yhteisöt, joilta vuoden 2020 alusta voimaan tulleessa tulolähdejaon uudistuksessa poistettiin muun toiminnan tulolähde, voisivat tulevina vuosina vähentää elinkeinotoiminnan tulolähteessä verovuonna 2019 kertyneet muun toiminnan tulolähteen korkovähennysrajoitusta koskevan säännöksen vuoksi vähentämättä jääneet vähennyskelvottomat nettokorkomenot vastaavasti kuin nykyisen sääntelyn mukaan aiempien vuosien nettokorkomenoja voidaan vähentää saman tulolähteen sisällä. Verohallinto pitää ehdotettua muutosta tarpeellisena verovelvollisten tasapuolisen kohtelun ja oikeusturvan kannalta. Ehdotetut säännökset täyttävät säännösmuutoksille tältä osin asetetut tavoitteet.

Tasevertailuun perustuva poikkeus

Tasevertailuun perustuvaan poikkeukseen ehdotettujen muutosten tavoitteena on rajoittaa mahdollisuuksia siirtää tuloa Suomen verotusvallan ulkopuolelle hyödyntämällä korkorajoitussääntelyn tasevertailuun perustuvaa poikkeusta pääomasijoitus- ja muissa vastaavissa rakenteissa. Tavoitetta voidaan pitää hyvänä. Kansainvälistä toimintaa harjoittavat yritykset voivat sopeuttaa omistus -ja rahoitusrakenteitaan liiketoimintaympäristön muutoksiin hyvinkin nopeasti. Rahoitusta voidaan järjestellä kokonaan tai osittain uudelleen hyödyntämällä moniportaisia omistusrakenteita ja käyttämällä esimerkiksi hybridirahoitusvälineitä, joissa on sekä oman että vieraan pääoman piirteitä. Näin ollen Verohallinnon käsityksen mukaan on mahdollista, että muutoksille asetetut tavoitteet eivät välttämättä kaikilta osin toteudu ehdotetun sääntelyn perusteella. Lisäksi vaikutuksia verotuottoihin on tämän johdosta vaikeaa täsmällisesti arvioida.

Verohallinto tuo myös esille, että tasevertailuun perustuvaan poikkeukseen ehdotetut muutokset ovat hyvin teknistä ja paikoin monimutkaista sääntelyä, joka on omiaan lisäämään niin verovelvollisten kuin Verohallinnon hallinnollista taakkaa, monimutkaistamaan jo aiemmin paikoin erittäin monimutkaista sääntelykokonaisuutta sekä aiheuttamaan erilaisia tulkintakysymyksiä.

Tasevertailuun perustuvan poikkeuksen soveltaminen edellyttää verovelvollisen vaatimusta. Ehdotetut säännökset pitävät muutetussa muodossaan sisällään verovelvollisen selvittämisvelvollisuutta koskevan edellytyksen, joka vastaa voimassa olevan lain sisältöä. Ehdotettujen muutosten johdosta tasevertailuun perustuvan poikkeuksen edellytysten selvittäminen vaatii entistä tarkempaa ja yksityiskohtaisempaa tietoa omistus- ja rahoitusrakenteista sen konsernin tai yritysryhmän osalta, johon poikkeusta vaativa verovelvollinen kuuluu. Näin ollen on tärkeää, että säännöksen soveltamisen edellytyksenä oleva verovelvollisen selvittämisvelvollisuus säilytetään nykymuodossaan, jotta sääntelyn tavoite toteutuisi halutulla tavalla.

Elina Pykönen
Johtava veroasiantuntija